

LIST GENERÁLNÍHO PŘEDSTAVENÉHO O. LOUISE LOUGENA U PŘÍLEŽITOSTI SLAVNOSTI SV. EVŽENA DE MAZENOD (21. KVĚTEN 2017)

Díky našim nejstarším oblátům

Milí bratři obláti a vy všichni, kteří patříte do oblátské rodiny,

s radostí a vděčností slavíme den, kdy náš zakladatel a otec vešel do Otcova domu. Hezkou slavnost!

V „poselství“, které účastníci 36. generální kapituly zaslali všem oblátům a také všem bratrům a sestrám z mazenodovské rodiny, čteme: „*S vděčností se díváme na minulost počínaje sv. Evženem a všemi našimi předchůdci včetně našich nejstarších bratrů, které chceme tímto zvláště pozdravit.*“ (Akta, str. 9). Kapitula prodchnutá silným duchem bratrského společenství tak zvláštním způsobem zdůraznila vztah k našim nejstarším. A i já bych rád právě teď, v den slavnosti, vyjádřil svou velkou lásku a vděčnost každému z vás.

Již v r. 2001 adresoval tehdejší otec generál, Mons. Wilhelm Steckling, dopis seniorům naší kongregace. A tento dopis nás může ještě i dnes, stejně jako před 16 lety, kdy byl napsán, inspirovat. Můžete ho najít na našich webových stránkách v sekci „Spisy generálního představeného, o. Steckling, pod datem 8. září 2001.“

O letošní slavnosti sv. Evžena bych se tedy rád obrátil na vás, naše nejstarší. Ve svém životopise Evžena de Mazenod píše Leflon, že až do prosince r. 1860, kdy bylo Evženovi 78 let, vykazoval překvapující sílu a duchem byl zcela přítomný, a to navzdory přísnému životu a svým kajícím skutkům: «Rád se vychloubal tím, že jeho kolegové nemohli s jeho mladistvou silou soupeřit» (Sv. IV, - angl. vydání - str. 299). Ale tato jeho síla se pak pomalu vytrácela poté, co u něj objevili nádorové onemocnění, které si vyžádalo tři operace, po kterých došlo k velkým komplikacím doprovázeným čtyřmi měsíci utrpení až do jeho smrti 21. května 1861.

Jako odkazem si posloužím právě Evženovými 78 lety, které oslavil v r. 1860, abych se pozastavil u naší současné situace: nyní máme 766 oblátů, kterým je právě 78 let a víc. To z celkové počtu 3696 členů kongregace představuje zhruba 20%. Oblátů pod 50 let je 1718, tedy kolem 46% kongregace! Radujme se i z této dobré zprávy, ať už se týká našich nejstarších, či naopak nejmladších.

Neodvážím se definovat, kdo z nás patří do kategorie «nejstarších oblátů». To je velmi delikátní a také nebezpečné téma. V některých společnostech nezní tento výraz příliš dobře. Např. na Západě se k popisu starších osob snažíme najít „milejší“ vyjádření: zralý věk, senioři, třetí věk, léta moudrosti, zlatý věk! Kultury Jihu a Východu vykazují velkou úctu, a dokonce i uctívání vůči nejstarším osobám, které jsou výrazem moudrosti a plnosti života. Je tak například požehnáním a ctí moci se starat o staršího člena rodiny. Z tohoto přístupu se máme co učit.

Když se pro obláty spojí počátek nejstaršího věku s odchodem ze služby do ústraní, nastává obvykle problém. Myslím, že jsou tři hlavní důvody toho, že nechceme svou službu opustit: je to náš život; to, že obláti mají rádi lidi; a to, že se chceme cítit užiteční.

Misie je naším životem.

Hlásání evangelia není pro obláty jen pouhou prací. Jsme ke sdílení radostné Boží zvěsti i skrze svědectví svého života „nuceni“ silnou touhou a vášní. Kolikrát se zakladatel rozčiloval nad divadelním kázáním, které vyzdvihovalo více kazatele a jeho ego a neformovalo věřící. Pokud hned od samého počátku našeho společenství směřoval Evžen k řeholnímu životu, bylo to proto, aby zajistil, že jeho misionáři budou tíhnout ke svatosti. Jejich kázání tak bude v souladu s jejich životem.

Znám případy, kdy odešli obláti do důchodu, a já se pak zeptal tamních lidí, jak to na místě vypadá teď. Oni odpověděli, že nyní tam mají „profesionály“, kteří jsou k dispozici pouze v úředních hodinách. Jsou zaměstnaní a práce, v nichž je možné odejít na odpočinek, ale ty jsou velmi vzdálené oblátskému modelu misionářského života, který je určován potřebami lidí, kterým sloužíme. I když se musíme učit přizpůsobovat svou činnost věku, pro misijní život neexistuje žádný odchod do ústraní, protože tu jde o životní styl.

Obláti mají rádi lidi.

Naše láska k lidem je důvěrně spojena s misí jako stylem života. Jedním z typických rozměrů našeho charismatu je náš hluboký vztah k Božímu lidu, zvláště k chudým; pokud toho už nejsme schopni, znamená to pro nás strašlivou ztrátu. V souladu s naším charismatem jsme blízko k lidem, se kterými pracujeme (K. 8), a tento druh vztahu nám dává život. Božím lidem jsme také milováni.

Oblátská misie je tvořena vztahy; my sami se lidem dáváme a jsme spojeni s jejich životem. Jde tu o typický prvek našeho charismatu. Zakladatelova návštěva starší ženy v ulici de l' Echelle je pro nás opravdu příkladem. Náš misijní život ještě i dnes inspirují časté zakladatelovy pochůzky po marseillském přístavu, při kterých sdílel košilaté vtipy tamějších prodavaček ryb. Jestliže je tedy pro nás misie způsobem života, nemůžeme se od ní oddělit bez pocitu velké ztráty. Ve smutku nad odchodem z tohoto životadárného vztahu v důsledku věku nebo nemoci si musíme vzájemně pomáhat.

Dnes je na mnoha místech nedostatek kněží a pastoračních pracovníků, a tak starší obláti – kněží i bratři – velkoryse pomáhají ve farnostech nebo společenstvích sester a bratří; jsou voláni k návštěvám v nemocnicích, k účasti v rodinách, které se truchlí nad odchodem někoho blízkého, k pohřbům a dalším pastoračním službám. Jste štědrí a ochotní, i když se setkáváte s těžkostmi, abyste tuto službu, kde byste už často ani neměli být, mohli dělat. Díky!

Obláti jsou rádi, když mohou být užiteční.

Máme misijní geny; máme rádi práci a obvykle jí děláme až příliš. Jsme muži akce a přejeme si zemřít na nohou. Tento neutuchající duch pochází od samotného Evžena, jehož srdce je tvořeno „pastoračními vlákny“, je neklidné v touze odpovídat na nejnaléhavější potřeby Božího lidu. Pro obláty je těžké zpomalit... i tehdy, když jsme nemocní nebo když nás věk nutí ke změně. Bráníme se, jak můžeme, jen abychom se nestěhovali do nemocnic nebo domů pro seniory. Kolik z našich domů má hřbitov hned při sobě!

Opustit službu na plný úvazek je pro nás velmi obtížné. Ve chvíli, kdy už nemáme obedienci k žádné konkrétní službě, se už nevnímáme jako misionáři. Práce je v misijním životě důležitá a nezbytná, a navíc je pro nás odměnou, když vidíme i to, co se nám podařilo, a jak nás mají lidé rádi. Ale to, jestli jsme, nebo nejsme misionáři, neurčuje aktivní služba. Být misionářem znamená něco hlubšího a náročnějšího: naše oblace žitá skrze slib poslušnosti určuje doopravdy, kdo je misionář. Je možné, že tou nejtvrdější obediencí je právě přijmout to, že musím zanechat služby nebo odejít do domu pro bratry na odpočinku. Autentickým znamením toho, že váš život je opravdu misionářský, je právě váš život, vaše bytí obětované Otci v následování Ježíše, který byl poslušný. Chci vám, našim nejstarším, jasně říct: jste opravdovými misionáři, ať už nyní jste, nebo nejste zapojeni do služby. Milost přijmout svá omezení s pokojem a radostí je milostí hrdinskou, za kterou se musíme usilovně modlit. Nebudu se ani zmiňovat o tom, jak stěží uznáváme to, že už nemůžeme řídit... Jedním z nejtěžších úkolů je pomoci oblátovi, aby pochopil, že už nemůže řídit.

„Vzít na sebe svůj podíl“

S pocitem užitečnosti souvisí také otázka, o které se mi mnozí často zmiňují: jste velmi zneklidněni tím, že finančně už nemůžete kongregaci přispívat. Děláte si velké starosti o trvání kongregace. Chtěl bych, abyste věděli, že až nebudete schopni přinášet kongregaci plat, rádi se o vás postaráme. Nejste pro nás zátěží! Pečovat o vás je jedním z výrazů našich rodinných vztahů, které jsme zdědili po Evženově srdci.

V kontextu některých našich správních jednotek se z důvodu velkých nákladů na zdravotní péči zdá příliš velkým luxusem ponechávat si domy, v nichž bychom zajišťovali odbornou pomoc pro naše staré bratry. Ale ve sdílených zařízeních, kde žijí další řeholníci, kněží a laici, můžeme zajistit dobrou úroveň péče za přijatelnou cenu. Jde o nový způsob prožívání našeho slibu chudoby skrze chudobný styl života; jde možná o něco, co jsme si dříve nedokázali představit.

Máme vás rádi.

Milí obláti, naši nejstarší, jste velmi důležitou částí kongregace a celé široké oblátské rodiny. Chováme vás v lásce a máme velkou úctu před vaším životem a misijní angažovaností. Byli jste našimi formátory, doprovázejícími, profesory, přáteli... Většina z vás jste byli velmi mladí, když kongregace zažívala období velkého rozkvětu, kdy se zdálo, že nejsou žádné překážky. Přijali jste Druhý vatikánský koncil a jeho duch „aggiornamenta“. Vedli jste kongregaci v období revolučních změn, velké naděje, ale i několika bouří. Tolik oblátů kongregaci opustilo... Obrovský smutek z toho vyjádřili otcové Leo Deschâtelets a Fernand Jetté. Vytrvalost je součástí oblátského charismatu. Je snad něco krásnějšího než zůstat věrný? Díky za vaše svědectví věrnosti!

Pomáháte nám také znovu objevit lidství a svatost sv. Evžena de Mazonod. To vy jste začali dávat dohromady tuto tajemnou skutečnost zvanou oblátské charisma. Vy jste skrze svá misionářská a prorocká rozhodnutí vyjádřená v našich úžasných základních dokumentech, které nás i dnes vedou a jsou i nadále pro naši činnost výzvou, zdůrazňovali vizi kongregace jako misionářského těla, které má evangelizovat chudé a budovat církve. Jsme za to plni obdivu a vděčnosti.

Vaše životy mají pro nás velkou cenu. Je možné, že často uvažujeme tak, že všechno to, co jste udělali, je samozřejmé, a asi vám dostatečně neříkáme, co pro nás znamenáte. Můžete se snad i cítit upozaděni, mimo hru a odloženi do nějakého koutu své provincie. Učili jste nás dávat větší cenu práci a činnosti než jiným důležitým aspektům života, a možná se vám teď zdá, že na vás zapomínáme. Ale není tomu tak! Pozornost, kterou vám kongregace věnuje, je znamením toho, že vás ctíme a máme vás rádi. Jestli často zapomínáme na to, abychom vás navštěvovali, odpusťte nám.

Vaše láska ke kongregaci je pro nás požehnáním.

Váš misijní zájem o kongregaci je pro nás pobídkou. Všude, kam jsem se v oblátském světě dostal, jsem musel ocenit vaši společnost a velkého misijního ducha. Jste rádi, když s vámi mluvíme o kongregaci a o nových misiích, které zakládáme. Připomínáte nám, abychom odpovídali na naléhavé potřeby, které máme před očima, jako jsou např. migranti a uprchlíci. Vaše láska ke kongregaci se vyjadřuje i skrze váš zájem a modlitbu za nová povolání a za naše mladé ve formaci. Tato starostlivost o oblátský život a misii je výrazem lásky k této nádherné rodině založené svatým Evženem.

Vaše misie je oblace.

Jako otec generál vám chci nabídnout, aby se vaším posláním teď stalo to, že přijmete svá omezení, která přináší věk a nemoci. Jde o dokonalou oblaci, kterou teď můžete za kongregaci obětovat. Pokaždé, když přijmete nový den s odvahou, s vírou, že váš život má smysl, pokaždé, když ho svobodně nabídnete Pánu, žijete ve víře a naději. Ježíšova slova jsou opravdu příznačná: „Nikdo mi život nemůže vzít, ale já ho dávám sám od sebe“ (Jan 10, 17-18). Nyní jste možná ještě schopni nabídnout Pánu nějakou práci, ale dáte mu mnohem víc, pokud mu darujete sama sebe. V tom vás může povzbudit i mnoho myšlenek sv. Pavla: „Pro Boží milosrdenství vás, bratři, vybízím: přinášejte sami sebe v oběť životu, svatou a Bohu milou. To ať je vaše duchovní bohoslužba.“ (Řím 12,1). Bohu nedáváte pouze svou službu, ale dáváte mu opravdu svůj život, a tak přispíváte k tomu, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap (srv.: Kol 1,24).

Děkuji i za vaši odvalu a sílu uprostřed utrpení. Když jsem ve vašich komunitách, oceňuji především vaši radost a smích. To je pro nás vzácným darem, znamením toho, jak sjednocujete svůj život a misii, a vstupujete tak stále hlouběji do tajemství Boha. Sdílejte s námi svou víru a povzbuzujte naši naději.

Ukazujte nám život, který všechno zahrnuje do radosti, i tehdy, když je přítomné utrpení, život, který objevil odpuštění a byl sycen dobrotou a štědrostí. Mnozí z vás takový život vyzařujete. Díky!

Neste nás ve svých modlitbách.

Kromě vašeho prvního poslání obětovat svůj život Bohu vám dávám ještě poslání další: modlit se a přimlouvat se za svět, církve a kongregaci. Kéž rostete v důvěrnosti s Nejsvětější Trojicí a berete i nás ve svých srdcích před Boží tajemství. Modlete se za naši věrnost charismatu, abychom s odvahou našeho zakladatele mohli přijmout výzvy Generální kapituly a dnešního světa.

Slibujeme vám, že vás budeme navštěvovat!

Kongregace se zavázala k tomu, že se za vás bude modlit, ale musíme udělat ještě víc. Vyzívám každého, aby se ptal sám sebe na to, jak se zajímá o své nemocné nebo na odpočinku žijící staré spolubratry. Pevně se rozhodněme, že je budeme navštěvovat. Taková přítomnost je znamením našeho rodinného spojení a výrazem dědictví lásky, které nám sv. Evžen zanechal.

Krásnou slavnost sv. Evžena!

V modlitbě a lásce, v Ježíši a Panně Marii Neposkvrněné Váš bratr oblát

P. Louis Lougen, OMI